

Oplegnotitie bij werkbladen: van concept-RES naar RES 1.0

De zomerperiode stond in het teken van reflectie op de concept-RES'en. Inmiddels zijn de concept-RES'en ingeleverd. Vanuit hier werken we samen verder aan de RES 1.0: een tussenstap op weg naar 2030. Voor elektriciteit betekent dit draaiende molens en zonnepanelen die in 2030 allemaal zijn aangesloten op het elektriciteitsnetwerk. Op plekken die zorgvuldig zijn afgewogen: met andere thema's die ruimte vragen en samen met de omgeving en bestuurders.

Voor warmte¹ moeten keuzes gemaakt worden over de toedeling van bovengemeentelijke warmtebronnen aan warmtevragers. Die warmtevraag wordt breder gezien dan die voor de gebouwde omgeving. Als er geen (boven)gemeentelijke warmtebronnen zijn: wat betekent het voorzien in de warmtebehoefte dan voor het energie/electriciteit netwerk en het daarbij behorende ruimtesbeslag?

Om de doelen in 2030 te kunnen halen, hebben we in 2025 omgevingsvergunningen² nodig. Voor zowel de windmolens en zonnepanelen als voor bijbehorende infrastructuur (transformatorstations, kabels en leidingen, etc.). Omgevingsvergunningen worden aangevraagd door initiatiefnemers: marktpartijen, netbeheerders, energie coöperaties. Deze partijen gaan pas investeren als er een haalbare businesscase is. De randvoorwaarden die overheden hiervoor opstellen, kunnen daarbij heel bepalend zijn. Tijdsige marktorientatie, maar ook het bepalen van de kaders zijn dan ook belangrijk³.

Integraal onderdeel van de afweging die gemaakt moet worden, is inpassing van de opwekkingseenheden op het netwerk. In interactie met de netbeheerder kan gekeken worden of de voorgestelde locaties voor wind en zon op het net kunnen. Omgekeerd kan de netbeheerder aangeven waar momenteel en op korte termijn kansen komen voor aansluiting.⁴

Het afwegen van belangen en het ophalen van initiatieven vanuit de samenleving is van groot belang. Informatie en kennis is essentieel om mee te kunnen doen in het gesprek over afwegingen. Door de input van de samenleving een volwaardige plek te geven, kunnen bestuurders goede afwegingen en vervolgens besluiten nemen.⁵

De rol van de volksvertegenwoordigers als besluitvormend orgaan binnen de RES is cruciaal. Bij hen ligt de verantwoordelijkheid om de kaders die zij meegaven te toetsen en vervolgens te besluiten⁶. Ook kunnen zij nieuwe kaders stellen voor het traject na de RES 1.0, richting uitvoering. Een uitdaging is hoe de samenhang en afstemming in de regio geborgd blijft als de besluitvorming uiteenloopt.

De concept-RES'en bevatten projecten die al gerealiseerd zijn en die al in de pijplijn zitten. Juist de nog te realiseren ambities vragen in de komende maanden dit zorgvuldige proces. Uiteindelijk is het van belang dat er naast de inhoud van de RES ook een realistische uitvoeringsstrategie wordt opgesteld. Daarin zal programmering gericht op tijdige uitvoering van onze gezamenlijke afspraken een belangrijk onderdeel zijn. Om daar met elkaar grip op te houden, blijven we gezamenlijk werken aan onze monitoring⁷, in systeemkeuzes en in de data zelf.

¹ Werkblad warmte

² Werkblad omgevingsinstrumentarium

³ Werkblad betrekken van de markt

⁴ Werkblad systeem efficiency

⁵ Werkblad participatie

⁶ Werkblad besluitvorming

⁷ Werkblad monitoring

Het gebruik maken van elkaars kracht en kennis in en tussen de regio's is van groot belang. Ook voor de fases na 1.0 is het nodig de meerwaarde van deze samenwerking te borgen. De opdrachtgevers van NPRES (BZK, EZK,IPO,VNG, Unie van Waterschappen) gaan daarom de lijnen uitzetten voor een langjarige robuuste structuur. Zodat we de ingeslagen weg kunnen vervolgen en met elkaar de doelen kunnen halen.